

HÁTTÉR

TÁRSADALMI VÁLLALKOZÁSOK MAGYARORSZÁGON

Ökoszisztéma

A társadalmi vállalkozás szektor méretét tekintve egyelőre nem túl fejlett Magyarországon, de az érdeklődés az érintettek részéről érezhetően erősödik. Az alulfejlettség oka inkább a támogató ökoszisztéma hiánya, mint a potenciális társadalmi vállalkozók érdektelensége. Nem létezik országos stratégia a szektorra, nincs erre specializálódott osztály vagy munkacsoport a kormányzati struktúrában, de más aktív érintett is kevés van. Az egyetlen, társadalmi vállalkozásokat támogató non-profit szervezet a NESST; és csak egy nagyvállalat, a Citibank tette CSR tevékenységének fontos elemévé a területet.

Jogi forma

Nincs dedikált jogi forma a társadalmi vállalkozásoknak Magyarországon. Civil szervezeti vagy szociális szervezetek formában, illetve nonprofit vagy forprofit társaságként egyaránt működnek. A kormányzati politika hosszú ideig csak a szociális szervezeteket tekintette társadalmi vállalkozásnak, és jelentős, az Európai Unió által társfinanszírozott programokat valósított meg ennek az egyetlen jogi formának a támogatására. Ezek a programok nem eredményeztek elegendő számú tényleges vállalkozói tevékenységet, mivel sok szociális szervezet nem rendelkezett életképes üzleti modellel. A jelenleg elérhető információk alapján van esély arra, hogy ez a jogi forma központúság válik a 2014-2020-as EU programozási időszakban.

A szektor mérete

Eltérő becslések léteznek a társadalmi vállalkozások számára vonatkozóan, amelyek alapja leginkább a különböző jogi formákból (civil szervezet, non-profit társaság, szociális szövetkezet) bejegyzett mennyiség. A legnagyobb becslült szám 3,000 körüli, de a NESST tapasztalatai szerint a tényleges piaci tevékenységet végző szervezetek száma nem több néhány 100-nál.

A társadalmi vállalkozások többnyire kis szervezetek Magyarországon. Kivételt képeznek a jellemzően nagyszámú megváltozott munkaképességű embernek munkát adó, nem feltétlenül innovatív, gyakran állami vagy önkormányzati kötődésű akkreditált munkahelyek. Egyúttal ezek a legrégebbi társadalmi vállalkozások is az országban. Az innovatív, alulról szerveződő társadalmi vállalkozások inkább kicsik és viszonylag fiatalok. Ezek a szervezetek jellemzően kevesebb kedvezményezettet érnek el, de jelentősebb pozitív hatást tudnak gyakorolni az egyes hátrányos helyzetű emberek életére.

Tevékenységek

As far as activities are concerned, most of the sectors are A tevékenységet tekintve a viszonylag kisszámú társadalmi vállalkozás sokféle szektor között oszlik meg. Az egyetlen kivétel a technológiai szektor, ami többek között azért probléma, mert magán finanszírozási forrás szinte csak a technológiai vállalkozások számára érhető el Magyarországon.

Akadályok

A szektor egyik legnagyobb problémája a dedikált finanszírozási források hiánya. Az érintettek jelentős változásokat remélnek ezzel kapcsolatban az EU 2014-2020 programozási időszakában. A tervek szerint most először egy viszonylag széles értelmezett társadalmi vállalkozás definíció alapján lesznek majd elérhetőek források, de a pontos feltételek még nem ismertek.

AJÁNLÁSOK A DÖNTÉSHOZÓKNAK

* Nemzeti stratégia kidolgozása a szektor számára – figyelembe véve az Európai Unió ajánlásait és a fejlettebb országok tapasztalatait

* A nők szempontjainak és tapasztalatainak figyelembe vétele a stratégiában

* A női vállalkozás általános támogatása (finanszírozás, üzleti tudásbővítés, hozzáférés biztosítása üzleti kapcsolatrendszerekhez), ami automatikusan hozzájárul a társadalmi vállalkozás szektor erősítéséhez

* Mind a női, mind a társadalmi vállalkozás szektor láthatóságának erősítése

* A támogató ökoszisztémához szükséges szabályozási környezet megteremtése:

- Finanszírozási források (mind direkt közösségi források, mind a privát szféra ösztönzése a női társadalmi vállalkozók támogatására)
- Piac teremtése a női társadalmi vállalkozásoknak (pl. támogató közbeszerzési rendszer vagy nagyvállalatok ösztönzése arra, hogy üzletet kössenek a nők által működtetett társadalmi vállalkozásokkal)

FELHASZNÁLT FORRÁSOK

Bosma, N. S., & Levie, J. (2010). Global Entrepreneurship Monitor 2009 Executive Report.
European Commission. (2014). A map of social enterprises and their eco-system in Europe - Hungary Country Report. (Letöltve a következő linkről: <http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?pager.offset=10&langId=en&mode=advancedSubmit&year=0&country=0&type=0&advSearchKey=socentntryrepts&orderBy=docOrder>)
NESST. <http://www.nesst.org/hungary/>
SELUSI. (2011). 'Social enterprises in Hungary'. (LETÖLTVE A KÖVETKEZŐ LINKRŐL): Retrieved from www.tarsadalmivallalkozas.hu

Személyes interjúk a következő társadalmi vállalkozónőkkel:

Benkő Fruzsina (InDaHouse) / Füsün Ipek (Balkán Tangó) / Kádár Tímea (Szállás Másképp) / Kármán Erika (Szatyor Közösség) / Lipták Orsolya (HellóAnyu!) / Mészáros Andrea (Ízlelő Étterem) / Schenk Erika (Esőemberekért) / Varga Erika (Romani Design) / Varró Szilvia (X Kommunikációs Központ) / Váci Rozi (matyodesign) / Vida Ágnes (Gazdagmami)

MÓDSZERTAN

Ezt a mini kutatást magyar szakértőnk, Horváth Anna végezte. Az interjúk mellett 16 kitöltött kérdőív is adatot szolgáltatott a kiadványhoz.

Jelen kiadvány egy egyéves kísérleti projekt (WeStart project) része, amelyet Emily Usher vezet az Európai Női Lobby megbízásából. A "WeStart – Társadalmi Vállalkozónők Feltérképezése" sorozat célja a nők társadalmi vállalkozásainak jobb megértése Európában. További információért a WeStartról vagy hasonló projektekről kérjük, látogassa meg a www.womenlobby.org or www.WEstartEurope.org oldalt.

PHOTO CREDITS
p. 2 © Gazdagmami [Photograph]. Reprinted with permission.
p. 3 © Orsi Liptak, Helloanyu! [Photograph]. Reprinted with permission.
p.5 © Izlelo Family Friendly Restaurant [Photograph]. Reprinted with permission.

MINI-REPORT

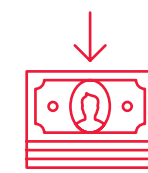
NŐK TÁRSADALMI VÁLLALKOZÁSA MAGYARORSZÁGON

HUNGARY

Kreatív és innovatív megoldások társadalmi problémákra

Magyarországon elsősorban a nők járulnak hozzá a társadalmi vállalkozás szektor fejlődéséhez, ami segítheti a nemi sztereotípiák csökkentését is

16 MEGKÉRDEZETT TÁRSADALMI VÁLLALKOZÓNŐ VÁLASZAI ALAPJÁN:

Átlagosan évi **40,000 €** bevétel (nagy szórással)

A vállalkozások átlagos életkora **5,5 ÉV**

The majority of women social entrepreneurs have care responsibilities

Átlagosan a profit **2/3**-át visszaforgatják a társadalmi küldetésbe

Átlagosan a bevétel **80%** - a piacról származik

A női társadalmi vállalkozások átlagosan 7 főnek generálnak jövedelemszerzési és 4 főnek önkéntes munkatapasztalat-szerzési lehetőséget

nyilatkozta Benkő Fruzsina
A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ PERE KÖZÖSSÉGÉT TÁMOGATÓ INDAHUSE PROGRAM ALAPÍTÓJA.

A KUTATÁS FŐBB EREDMÉNYEI

ÖKOSZISZTÉMA • Néhány száz társadalmi vállalkozás Magyarországon; nincs dedikált jogi forma, illetve nemzeti stratégia • A társadalmi vállalkozók között több a nő, mint a férfi
SZEKTOROK • A társadalmi vállalkozások változatos területeken működnek: többek között az egészségügyi és szociális szektorban, a művészetek, a rekreáció, az oktatás, valamint egyéb szolgáltatások területén, de termékeket is előállítanak.
KÜLDETÉS • A felvállalt ügyek is sokféleképpen az anyák munkaerőpiacról való kizorolásától a sérült emberek problémáin át az egészségtelen termékekig és környezeti károkkig.
MOTIVÁCIÓ • Leggyakoribb motiváció a személyes életben vagy szakmai területen tapasztalt társadalmi probléma.
AKADÁLYOK • Mindkét nem esetében: támogató környezet és dedikált finanszírozási források hiánya • Nők esetében: elsősorban a gondozási feladatok miatt kevesebb munkaerő-piaci tapasztalat, kevesebb idő és gyengébb üzleti kapcsolatrendszer.
NEMEK ESÉLYEGYENLŐSÉGE • A nők társadalmi vállalkozásai jelentős mértékben hozzájárulnak a nők szerepének megerősítéséhez a társadalomban.
TÁRSADALMI HATÁS • Többek között méltó megélhetés generálása, munkahelyteremtés és alapvető szolgáltatások nyújtása hátrányos helyzetű csoportoknak; ezen csoportok láthatóságának erősítése és a társadalom érzékenyítése a problémáik iránt; valamint egészséges és környezetbarát termékek kínálása.

TABLE OF CONTENTS

p2 Háttér • p3 Társadalmi Vállalkozónők • p5 Társadalmi hatás • p6 Ajánlások • p6 Felhasznált források • p6 Módszertan

Hellóanyu! Anyaközpont (Közösségi tér és kávézó)

Lipták Orsi (három gyerek édesanyja) úgy érezte, fal emelkedik korábbi és jelenlegi élete közé első gyereke születése után. A szerepei, a tevékenységei, a hobbijai, az emberek, akikkel találkozott és kapcsolatot tartott, mind megváltoztak. Egy teljesen új életben találta magát, tele akadályokkal. Akkoriban még lehetett dohányozni a kávézóknak és más vendéglátóhelyeken; az un "gyerekbárát" megnevezés pedig azt jelentette, hogy egy sötét hátsó sarokban volt néhány játék, ami egyáltalán nem felelt meg a kisgyerekek igényeinek. Orsi gyakran érezte úgy, hogy el van szigetelve, be van zárva a lakásába, és még abban is akadályozva van, hogy mindennapi ügyeit intézze.

Ugyanakkor boldog édesanyja volt, és azt kívánta, bárcsak lennének olyan helyek a városban, ahol jól érezni magát a saját felnőtt jogán és egy kisgyerek édesanyjaként is. Sokat olvasott a gyerekevelésről, sok gyerekprogramot látogatott és egy családi napközi vezető képzést is elvégzett. Egyre lelkesebb lett, egy blogot is indított a budapesti családbarát helyekről és programokról (minipest).

Ahogy teltek az évek, Orsi körül kialakult egy kis csoport anyákból, akik lassan közösséget alkottak. Segítették egymást, közös programokat szerveztek, megosztották a feladatokat, hogy szabadidőt biztosítsanak egymásnak. Hamarosan elkezdtek álmodni egy olyan ideális térről, amely megfelelő játszóhelyet biztosít a gyerekeknek, ugyanakkor kellemes hely az anyáknak is arra, hogy más felnőttekkel találkozzanak. 2010-ben megalapították a Családbarát Város Szociális Szövetkezetet, amely 2015 elején létrehozta a Norvég Alap és a NESST által is támogatott Hellóanyu! Kávézót Budapest belvárosában.

A kávézó – amely egyben közösségi tér is – komplex szolgáltatásokat nyújt: a gyerekek ugyanabban a nyitott térben játszanak, ahol az anyák találkoznak és beszélgetnek ismerőseikkel, miközben finom és egészséges ételeket és italokat fogyasztanak. Vannak többek között jóga órák és kézműves foglalkozások – akár a gyerekekkel közösen. De vannak olyan programok is, amelyek segítenek az anyáknak megbirkózni az új élethelyzettel, vagy támogatják őket a munkaerő piacra visszatérésben, illetve saját a vállalkozás indításában.

TÁRSADALMI VÁLLALKOZÓNŐK

Motiváció

Egy társadalmi probléma személyes megtapasztalása

A társadalmi vállalkozónőket leginkább személyes - magán vagy szakmai életbeli - tapasztalatok motiválják.

Lipták Orsi, a Hellóanyu! (anyabarátkávézó és közösségi tér) megálmodója így mesélt erről: *“Személyes sokk volt számomra, amikor 12 évvel ezelőtt megszületett az első gyerekem. Azt éreztem, hogy teljes mértékben kiszorultam a társadalomból.”* Schenk Erikát, az autizmussal élő fiataloknak komplex szolgáltatásokat kínáló Esőemberekért Egyesület alapítóját is személyes tapasztalatok motiválták. *“Volt egy autista kamasz fiam, és meg kellett szerveznem a felnőtt életét.”*

Egy társadalmi igény felismerése

Mások a munkájukon keresztül szembesülnek kritikus társadalmi problémákkal, és azokra keresnek megoldást. Benkő Fruzsina, az InDaHouse program (amelynek küldetése az észak-magyarországi Pere roma közösségének esélynővelése) alapítója szerint: *„Az volt az álomom, hogy létrehozok egy hiányzó szociális szolgáltatást fenntartható módon.”* Kármán Erika, a Szatyor Egyesület alapítója (amely egészséges, organikus élelmiszereket tesz elérhetővé a városi emberek számára) így fogalmaz: *„Nagyon fontos, hogy a környezetbarát, tudatos megoldások és ötletek a társadalom minden tagja számára elérhetőek legyenek.”*

Mészáros Andreát, a fogyatékossgal élő embereknek szolgáltatásokat nyújtó Kék Madár Alapítvány vezetőjét külföldi jó példa is inspirálta: *„Láttam egy nagyszerű példát Hollandiában, ami nagyon nagy hatással volt rám, és mindenképpen meg akartam valósítani Magyarországon is.”*

A társadalmi vállalkozónők nem feltétlenül vannak tudatában annak, hogy amit csinálnak, az társadalmi vállalkozás. Benkő Fruzsina úgy fogalmazott, hogy

“nem is tudtam, hogy van olyan, hogy társadalmi vállalkozás. Egy barátom említette, hogy amit szeretnék, azt így hívják.”

Magyarországon a nők nagyobb valószínűséggel indítanak társadalmi

vállalkozást, mint a férfiak, mivel sokkal közelebb vannak a társadalmi ügyekhez mind a magán, mind a szakmai életükben. (Például gyermekek, idősek vagy fogyatékossgal élők gondozása és támogatása, oktatás, vagy egészséges termékek biztosítása egy közösségnek).

Akadályok társadalmi vállalkozás indításakor

Azt mondhatjuk, hogy társadalmi vállalkozás indításakor a nők nincsenek hátrányban a férfiakkal szemben. Az erősebb motiváció még előnyt is jelenthet. De később, amikor növelni szeretnék a vállalkozásukat, ugyanazokkal a problémákkal szembesülnek, mint bármelyik másik vállalkozónő: nehéz hozzáférés a szűkös finanszírozási forrásokhoz, kevesebb üzleti kapcsolat, és mindenekelőtt a gondozási feladatok miatt sokkal kevesebb idő és energia a vállalkozásra. *„Nehéz volt mindig lelkesnek maradni, és mindig megtalálni azt a forrást, amiből újabb és újabb erőt merítünk, hogy igenis komoly céggé tudunk nőni a hobbivállalkozásból.”* mondja Váczi Rozi, a matyodesign alapítója, amelynek küldetése a híres matyó kultúra megmentése, és egy izolált észak-magyarországi falu asszonyainak méltó és fenntartható jövedelem biztosítása. Varga Erika, a rasszizmus ellen a divat eszközeivel küzdő Romani Design megálmodója szerint

„Nem volt egyszerű donorokat találni. És ha találtunk is pénzügyi forrásokat, azok gyakran nem fedeztek olyan fontos programokat, mint a felkészítő munka a tartós munkanélküliekkel.”

A társadalmi nem és a társadalmi vállalkozás

Magyarországon még mindig nagyon sok nővel kapcsolatossztereotípiák érhető tetten, az üzleti életben különösen. Több társadalmi vállalkozónő is említette, hogy kényelmetlenül érzi magát reflektorfényben, ezért kerüli az ilyen helyzeteket, ami negatívan hat a társadalmi vállalkozás fejlődésére.

Az sem ritka, hogy a társadalmi vállalkozást, mint olyat nem veszik komolyan a „klasszikus”, elsősorban férfi vállalkozók. Ahogy Kádár Tímea, a Szállás Másképp (egy vidéki turizmus fellendítésén dolgozó társadalmi vállalkozás) létrehozója fogalmaz *„Néha úgy éreztem – különösen a férfiak által dominált klasszikus start-up világban –, hogy szinte szégyen, hogy a profiton kívül más szempontjaim is vannak.”*

Több társadalmi vállalkozónő hangsúlyozza ugyanakkor a kitartást, mint a nőkre jellemző tulajdonságot

“Az, hogy kreatív választ találtam a gazdasági válságra, és azt kitartóan meg is valósítottam, összefügg azzal, hogy nő vagyok.”

nyilatkozta Fusun Ipek, a Balkántangó – egy környezeti ügyekre és újrahasznosításra szakosodott társadalmi vállalkozás – vezetője. Ehhez Váczi Rozi is csatlakozik a matyodesigntól: *“Három bátyám van, és biztos vagyok benne, hogy ha ők alapították volna a matyodesign, akkor ma nem tartana itt.”*

Nemek esélyegyenlősége

IA társadalmi vállalkozónők természetesen gyakran dolgoznak a nemek közötti esélyegyenlőségért. Lipták Orsi (Hellóanyu!) így fogalmaz: *“Szeretnénk lehetővé tenni, hogy az anyák megtarthassák, vagy akár fejleszthessék a munkaerő-piachoz kapcsolódó kompetenciáikat.”* Váczi Rozi (matyodesign) ugyancsak hangsúlyozza társadalmi vállalkozása nemek közötti esélyegyenlőséget erősítő hatását. *“27 nő jut jövedelemhez a társadalmi vállalkozásomból!”*. Varga Erika a Romani Designtól is kiemeli, hogy *“a roma nők helyzetbe hozása nagyon fontos számomra.”*

A nők problémáinak, illetve a nemek közötti esélyegyenlőségnek fókuszba helyezése ugyanakkor nem feltétlenül találkozik más érintettek szempontjaival. Varró Szilvia, az első és egyetlen magyarországi társadalmi kommunikációs ügynökség (X Kommunikációs Központ) alapítója szerint *“A nemek közötti esélyegyenlőség kérdése mindig is központi eleme volt a küldetésünknek. A fiataloknak szóló projektünk, a Hello90! is küzd a nemi sztereotípiák ellen. De ez nem egy népszerű küldetés a megbízóink és a támogatóink körében. Az ilyen projektjeinket szinte mindig pro bono végezzük.”*

Más esetekben a nemek közötti esélyegyenlőség kérdése később válik fontossá. Az alapító felismeri, hogy küldetése pozitív hatással van a nők életére akkor is, ha az eredeti közvetlen cél nem kapcsolódott a nemekhez. A nők élete lesz könnyebb, ha a fogyatékossgal élő fiatalok önálló életet élhetnek, ha van egészségesebb opció a vegyszerek helyett, vagy ha van helyi megélhetési lehetőség akár egy kis faluban is. Ahogy Schenk Erika (Esőemberekért Egyesület) kifejtette, *„rájöttünk, hogy nemcsak az autista fiatalokat támogatjuk a családokban, hanem az anyákat is”.*

Társadalmi vállalkozónők támogatása

Magyarországon csak nagyon kevés olyan kezdeményezés van, amely általában támogatja a vállalkozónőket, és egyáltalán nincs kimondottan a társadalmi vállalkozónőknek szóló program. Ugyanakkor a NESST portfóliójának túlnyomó többsége nők által működtetett társadalmi vállalkozás, hiszen az egész szektorra ez jellemző általánosságban is. Ha egy nő tudatosan tervezi társadalmi vállalkozás indítását, nagy valószínűséggel a NESST-et keresi meg segítségért. Ha nincs tisztában azzal, hogy amit tervez, az társadalmi vállalkozás, akkor néhány általános, női vállalkozókat támogató kezdeményezés is szóba jöhet. (Ilyen a Magyar Üzletasszonyok Egyesülete, a Magyar Vállalkozónők Egyesülete vagy a Dobbantó vállalkozónői fejlesztő program.) Ezen kívül esetleg megpróbál finanszírozáshoz jutni abból a néhány általános (nem társadalmi vállalkozás specifikus) forrásból, amelyek a nem technológiai típusú start-upok rendelkezésére állnak. De gyakran vágnak bele a nők segítség nélkül a vállalkozásba, akár még a családjuk által sem támogatva

“Az anyákat még ma is gyakran lebeszéli a családjuk a vállalkozásról, mert azt gyanús, furcsa dolognak tartják.” (Vida Ági, a Gazdagmami létrehozója, amely anyák vállalkozásindítását segíti.)

TÁRSADALMI HATÁS

Ízlelő családbarát étterem

Mészáros Andrea egy olyan munkahelyről álmodott, ahol a fogyatékossgal élő emberek megmutathatják tehetségüket és akaraterejüket, ahol mindenki láthatja, hogy mire képesek, ha lehetőséget kapnak. Ezért nyitotta meg 2007-ben az Ízlelő Éttermet Szekszárdon.

Hogyan kezdődött?

Az éttermet megvalósító Kék Madár Alapítványt 1997-ben hozták létre Andrea és barátai. Különböző szolgáltatásokat kínálnak hátrányos helyzetű embereknek, fő szakterületük a fogyatékossgal élő embereknek nyújtott munkaerő-piaci szolgáltatások Tolna megyében.

Sok pályázaton indultak sikerrel, így az alapítvány folyamatosan fejlődött és növekedett, de ez azt is jelentette, hogy jelentős függőség alakult ki egyes támogatási forrásoktól. Ezen mindenképpen változtatni szerettek volna – ez volt az egyik motiváció ahhoz, hogy társadalmi vállalkozást indítsanak. De milyen tevékenységgel?

Egy ötlet születése

Sok évvel ezelőtt Andrea látott egy éttermet Hollandiában, amely fogyatékossgal élő embereket foglalkoztatott. Ez nagyon vonzó üzleti ötlet volt, mivel látványosan mutatta be az akadályozott emberek értékteremtő képességét, ami a Kék Madár Alapítványnak is fontos küldetése.

A nők által vezetett társadalmi vállalkozások jelentős társadalmi hatást generálnak mind a helyi közösségben, mind országosan. Több tonna hulladék újrahasznosítása, kisgyerekes anyák százainak bekapcsolása a társadalom vérkeringésébe, falvak, amelyek kezdenek kilábalni a depresszióból, egyre nyitottabb és toleránsabb fiatalok, sikeres női vállalkozók százai, méltó élet akadályozottsággal élő emberek és családjuk számára – ezek mind-mind nők által működtetett társadalmi vállalkozásokhoz kapcsolható hatások.

Csaknem valamennyi esetben társadalmi innovációról is beszélhetünk egyben, mivel kreativitás és innovativitás nélkül lehetetlen az üzleti és a társadalmi szempontok közötti folyamatos egyensúlyozás ebben a nem kifejezetten támogató környezetben.

Olyan munkahelyet akartak létrehozni, mely egyrészt sokféle változatos munkakört tud teremteni, másrészt a munkatársak képességeire fókuszál, nem a hiányosságaikra.

Egy erős hatású társadalmi vállalkozás

Az étterem 2007-ben nyílt meg, azóta folyamatosan növekszik és fejlődik. Jelenleg 17 munkatársnak kínál méltó munkahelyet, de összesen már 30 kedvezményezett dolgozott náluk. Naponta átlagosan 180 adag menüt szolgálnak fel, ami azt jelenti, hogy 180 vendég tapasztalja meg a stáb által nyújtott professzionális, magas szintű szolgáltatást. A munkatársak fizetése meghaladja a régiós átlagot, és a munkalehetőségen kívül különböző szolgáltatásokat (például gyermekgondozás vagy pénzügyi oktatás) is kínálnak számukra. Ezek eredményeképpen kollégáik teljesen önálló életet élnek.

Mint például Éva, a hallásában és beszédében is akadályozott munkatárs, aki a konyhán dolgozik az ételek előkészítésén. Néhány éve még teljesen elszigetelten élt, a lakásából is alig mozdult ki. Amióta az Ízlelőben dolgozik, jogosítványt szerzett és teljesen önálló életet él.

Tavaly az étterem Tolna megyében elsőként kapta meg a Magyar Turizmus Zrt. „Magyar Turizmus Minőség” díját, ami a szektor legnagyobb presztízsű elismerése. Társadalmi szinten ez azt is jelenti, hogy a gasztronómiai szakma elismeri a fogyatékossgal élő emberek professzionalizmusát és magas szintű teljesítményét, ami hatalmas lépés egy befogadó társadalom irányába.